

ELŐSZÓ... SZERŰSÉG

Mindenki egy olyan gyermekről álmodozik – na jó majdnem mindenki -, aki tökéletesen viselkedik, azonnal alakítható kedvünk, elvárásunk szerint. Igazítható a bölcsődei, óvodai és még az iskolai elvárásokhoz is. Aki egyszerre aranyos, kedves, de természetesen, ha szükséges, akkor határozott és domináns. Jó a humán tárgyokban, de maximálisan teljesít a reál területeken is. Aki jól elvan a játékaival akár napokig is, egy szó nélkül, de ugyanakkor dinamikus, állandóan mozgásban van. Egyszóval egy olyan állapot a tökéletes a szülők számára, amikor úgy alakíthatják, formálhatják gyermeküket, ahogy éppen arra szükség van, de mindeközben szemük fénye, a csiszolatlan drágakőből valódi gyémánttá válik. Ugye kedves szülők tudjuk mindannyian, hogy ez nem a realitás? Ugye tudjuk, hogy vagy jól formálható egy „alapanyag”, mint a gyurma, vagy maximum nehezen csiszolható, kemény, mint a gyémánt? Ugye tudjuk, hogy nem létezik GYÉMÁNTGYURMAGYERMEK? Hogy miért is? Leginkább azért, mert gyermekünk cselekedetei, döntései, viselkedése személyiségéből fakad. Ebből kifolyólag a gyermek sikeres életének felépítése a gyermek személyiségének megismerésén, és annak maximális érvényesítésén múlik. Nincs olyan gyermek, aki minden személyiségjegyet birtokol. Ha egy adott személyiségtípusból jelentős mértékben hordozunk magunkban, akkor egy másikból biztosan kevésbé. Vagyis vannak olyan tulajdonságok, melyek nagyon erősen munkálnak a gyermekben, és természetesen vannak olyanok is, melyekből kevesebb jutott számára. Ez az élet rendje. Nincs jó vagy rossz személyiségtípus. Nincsenek csak jó, vagy csak rossz személyiségjegyek. Nincsen egyértelműen jó vagy rossz gyermek! A gyermek sikeres és boldog életét az határozza meg, hogy a szülők milyen mértékben fogadják el szemük fénye személyiségét, és mennyire képesek támogatni őt abban, hogy önmaga legyen, önmaga személyisége által, és ne egy a szülők, vagy más felnőttek, a társadalom által rákényszerített szerep mentén váljon boldogtalan felnőtté. Vagyis, ha valóban gyémántként akarjuk

látni ragyogni gyermekünket, semmiképp ne formálgassuk őt kedvünk szerint, mint egy játékgyurmát! Ehhez a nemes feladathoz ad jelentős támogatást Önnek, szülőnek, ez a személyiségtípus alapú gyermeknevelésről szóló könyv.

Mielőtt azonban belemerülnék nagyívű, világmegváltó gondolataim megosztásába – a gyermekek személyiségéről, annak alakulásáról, az egész életünket végigkísérő döntéshozatali mechanizmusokról, döntési pontokról, azok befolyásolási pontjairól, és e témákhoz szorosan kapcsolódó javaslatokról, útmutatásokról, vagyis arról, hogyan irányíthatjuk gyermekünket a legsikeresebb, legboldogabb életútja felé –, kötelességemnek érzem, hogy bemutatkozzak. Palencsár Miklós vagyok, business mentor, cégtulajdonos, egy nemzetközi szinten elismert pszichológiai alapú döntéshozatali mechanizmust beazonosító rendszer alapítója. Bár a könyv igen mély pszichológiai, generációs, társadalmi és szociológiai, sőt történelmi tudáson alapul, mégis sajnos ki kell ábrándítsak mindenkit: egyik szakterületről sincsen írásos diplomám vagy legalább egy titokban megvásárolt oklevelem. Közgazdász vagyok, ráadásul, hogy súlyosbítsam a helyzetet, már korai tanulmányaim a pénzügyi területen történtek, és őszintén megvallva a közgazdász szakirányon belül is leginkább pénzügyi-kontrolling szakemberként kell beskatulyázzam magam a papírok tekintetében. Ezen területek közül a kontrolling a legerősebb lába jelenlegi üzleti tevékenységemnek is, mert hiába tanultam meg több olyan dolgot, ami az üzleti sikerekhez hozzásegített, elemző, analizáló, logikai összefüggéseket kereső ember vagyok, aki realista, őszinte és kizárólag a tényekben hisz a nap végén. Akkor miért írok egyáltalán gyermeknevelés témában könyvet? Azért, mert az említett, szükséges szakterületeket több, mint 20 éve a gyakorlatban alkalmazom, igaz az alapokat és a fejlődésemhez szükséges tudást mindig a körülöttem lévő, általam elismert szakemberektől gyűjtöttem be. Aztán azért is, mert úgy gondolom, hogy a gyermekek nevelése pontosan az a terület, ahol nem szabad tévedni, mert nagyon komoly következményekkel járnak a hibák, és ebben az elemző, tapasztalatszerző és azt értékelő szemlélet kritikusan fontos, és mert nyitott vagyok arra, hogy a fent említett, sokszor szubjektumokon alapuló tudományokat meghallgassam, befogadjam, de a nap végén rendszerbe akarom foglalni az ismereteket, ki akarom szűrni a szubjektumokat és a lehető legobjektívabb információk kinyerésére törekszem. De

azért is írni kell a gyermeknevelés témáról, mert pontosan a fenti tudományokból kiindulva, nagyon sokszor az ötleteléssel, a gondolatokkal, a félig kidolgozott elméletekkel találkozom a nagyvilágban. Az asztal másik oldalán pedig ott ül a szülő, aki kétségbeesetten próbálja a legjobbat megadni gyermekének – legalábbis most koncentrálnak az elvárható magatartásra e téren –, és egy idő után el van veszve, hiszen mindenhol a szubjektumokat látja, nem találja azt az egyértelmű rendszert, ami valóban útmutató lenne gyermeke jövőjének felépítéséhez. Persze ezzel nem azt állítom, hogy amit olvasni fognak a következő oldalakon keresztül, az az egyetlen ajánlott módszer arra, hogy gyermeke sikeres és boldog legyen. Soha nem állítanék ilyet, még ha kellő mértékű önbizalommal is rendelkezem! Viszont fontosnak tartom a tiszteletet is, és igenis vannak olyan szakemberek a világban, akik nagyon komolyan értenek a szakmájukhoz, és valóban behunyt szemmel rájuk merném bízni bármelyik gyermek jövőjét. Ami probléma, hogy ezek a szakemberek nem hangosak, nagyon nehezen lehet megtalálni őket, keveset kommunikálnak, hiszen a szakmájukra koncentrálnak. Arra, hogy egyre jobbak legyenek. Ahelyett, hogy körbe kiabálnák a világot vagy tetszetős elméleteket borítanának a szülők nyakába, folyamatosan mélyítik szakmai tudásukat. Szerencsés vagyok, mert ilyen szakemberekkel vagyok körbevéve. Ez a könyv az ő tudásuk nélkül nem jöhetett volna létre! De azt nekik is el kell fogadni, hogy valahol, valakinek le kell írni ezeket a dolgokat, hiszen bármely szaktudás önmagában – ha nem használják – nem sokat ér.

Akik ismernek, azok meg fognak döbbeni azon, hogy egy gyermekekkel kapcsolatos könyvet látnak majd tőlem. A „nagy business mentor”, aki nagyon fontos emberek privát mentora – cégvezetőket, cégtulajdonosokat, szövetségi kapitányokat, rektorokat, akadémiai vezetőket mentorál nemzetközi szinten, aki tudatosan építi üzletét, és csak abba tesz energiát, amiből pontosan tudja, hogy mikor, milyen körülmények között profitálhat –, pont egy gyermekkönyv írásával pazarolja el idejét? Keresni fogják a befektetett idő megtérülését. Hol lehet tetten érni a profitot? Hiszen üzletfejlesztési szakemberként folyamatosan hangoztatom, hogy minden egyéni, csapat, szervezet, válogatott, klubcsapat, évfolyam, stb. fejlesztésénél a végső mérési pont az eredmény! Most sem teszek másként. A gyermeknevelés téren is ezt vallom. Sőt! Itt hangsúlyozom leginkább. Most is azért írok, mert eredményt várok tőle. Van-

nak olyanok, akik nemcsak ismernek, hanem valóban tudják milyen ember vagyok. Ők nem fognak meglepődni a könyv kijövetelén. Ők már várták a megjelenését, hiszen tudják, hogy vannak „gyenge pontjaim”. És bevallom őszintén, az egyik leggyengébb pontom a gyermeknevelés témája. Nagyon nehezen viselem, ha egy rossz sorsú gyermeket látok, vagy ha egy gyermek életét látom tönkremenni. Azt is nehéz megemészteni, hogy egy gyermek elvesztesse a tehetségét, a képességeit, és ebben az amúgy őt valóban szerető szülők még partnerek is. Nyomasztó látni, hogy egy felnőtt, legyen az szülő, tanár, edző, bárki, aki a gyermek közelében van, saját személyisége okán hogyan lehetetleníti el az adott gyermek fejlődését. Igen, a nagy kontrolling tudat közepette, a szervezett és maximalizmusra hangolt életem mellett a gyermekek témakörében idealista vagyok. Hiszek benne, és akarok tenni egy olyan világért, amiben minden gyermek a lehető legboldogabb életet éli, ahol a gyermekből a szülők a legtöbbet hozzák ki. Ahol egy gyermeknek nem kell folyamatosan szerepet játszania, különböző tulajdonságokat magára aggatnia csak azért, hogy valakik által elfogadottabb legyen. Hiszek abban, hogy lehet élni egy olyan világban, ahol nem harminc-egyven-ötven-hatvan évesen kell rájönniük az embereknek, hogy rossz szakmát választottak, rossz karriert építettek, vagy ami a legrosszabb: rossz magánéletet alakítottak ki. Mert ha a személyiségünkől eltérő nevelést kapunk, az komoly személyiségmódosító hatással van ránk. Hiába magyarázza nagy lendülettel egy átlagos szakember, hogy az adott gyermeknek milyen személyiségjegyeket kell magára pakolnia ahhoz, hogy jobb legyen, ha egy gyermeknek olyan személyiségjegyeket kell beépítenie saját személyiségébe, ami messze áll eredeti személyiségétől, akkor bár lehet, hogy rövid távon egy tanárnak, egy osztálynak vagy iskolának, akár még a szülőknek is könnyebb lesz az élete az adott gyermekkel, de az is biztos, hogy maradandó kárt okozunk neki. Ráadásul ennek a kárnak az elszenvetését majd felnőttként éli át a gyermek, amikor álmokra, hamis énképre építi fel életét, és kénytelen lesz ebben a hamis világban élni. Persze csak addig, amíg egy jól irányzott krízishelyzet ezt a kártyavárat össze nem roppantja. Mert akkor a „gyermek” ott áll már felnőttként egyedül, tanácstalanul, félelemmel teli. Mert rájön arra, és ezzel nagyon meglepi önmagát is, hogy nem így akar élni. Ez nem ő. A szerencsésebbek ilyenkor nagy áldozatok árán új családalapítással, új karriertervezéssel, nagy veszteségek leírásával meg tudják változtatni életüket. Persze ilyenkor jönnek a jó öreg szólások, hogy „semmi nem volt hiába”, meg „mindenből tanul az ember”. Jópofa dolgok ezek.

Három éves koromtól szinte minden pillanatára emlékszem az életemnek. Furcsa így mentor fejjel visszanézni az elmúlt évekre. Döbbenetes felismerés, hogy semmit sem változtam. Mármint személyiségemben. Az alaptulajdonságaim ott voltak mindig velem, és hálás vagyok azért, hogy mindig is tudtam, ki vagyok igazából. Nyilván meg tudom én is nevezni azokat a periódusokat az életemben, amikor a közösség miatt nekem is különböző szerepeket kellett magamra öltennem. Pontosan ezekből tudom e szerepvállalások jelentőségét. Elemző, kritikus, kritikai véleményemnek hangot adó emberként nehezen éltem meg bizonyos gyermekkori eseményeket. Mentségemre szolgáljon, hogy nemcsak nekem okozott nehézséget, hanem a körülöttem lévő embereknek is. Egészen kisgyerekként ugyanolyan voltam, mint most. Bátran, minden félelem és gondolkodás nélkül bementam a véleményemet, gondolataimat bárki arcába, és mindig híve voltam a konstruktív beszélgetésnek. De nem sokan akartak egy ilyen ötéves gyermeket maguk körül tudni. Nem feltétlenül jól jött ki mindig e személyiségjegyek megjelenése. Igazodtam én is a társadalomhoz. Alakítottam szerepet a karrierem felépítéséhez. Aztán elkövetkezett az a periódus is, amikor ezek negatív következményeivel szembesültem. Minden adott volt. Látszólag tökéletes karrier, magánélet. Már akkor éreztem – huszonkilenc évesen –, hogy nemcsak nem élvezem, hanem egyszerűen viszolygok tőle. A módosult személyiségem ekkorra már jelentős mértékben elhagyta az eredeti személyiségemet. A személyiségmódosulásom mértéke meghaladhatta azt a mértéket – bár ezt mérni akkor még nem tudtam –, ami stresszmentes és boldog életet biztosított volna számomra. Minek volt ez köszönhető? Meg kellett nézmem, hogy mik voltak a legnagyobb és leghosszabb ideig tartó szerepjátékok életem során. Mert azok – mostani fejemmel már tudom – pszichológiai lenyomatot, személyiségmódosulást idéztek elő bennem. Ezek tökéletesen visszaadták, hogy miért is volt kártyavár az, amit felépíttem. De nem panaszkodom, hiszen én még igen korán elkezdtem élni saját életem legboldogabb, legsikeresebb verzióját. Megtaláltam a páromat, akivel 15 éve tökéletes boldogságban élünk. Olyan munkám van, amit nem munkának, hanem hivatásnak tekintek, és valóban szeretek. Mindez ráadásul igen komoly szakmai elismerést és jelentős anyagi lehetőségeket is ad számomra. És ami a legfontosabb, lehetőséget teremt arra, hogy konkrétan tegyek azért, hogy a jövőben felnövekvő és felnőtté váló gyermekek még ennyi időt se éljenek úgy, hogy nem teljesen önmaguk.

Minden könyv megírásakor kicsit úgy érzem magam, mint „Nyúl” a 8 miles című film végén. A világviszonylatban is az elsők között lévő amerikai rapper, Eminem életét bemutató film végén hősünk készül a mindent eldöntő párbajra. Tudja, hogy csak úgy nyerhet, ha a legfájóbb pontjait hozza fel az ellenfelének a freestyle rap segítségével, hiszen azzal kihozza a sodrából a párbaj másik résztvevőjét, és olyankor nem megy már úgy az ad-hoc rímfaragás. Rájön arra, hogy ellenfele is erre készülhet, hiszen őt is meg lehet támadni. Így taktikát vált, és ő maga „alázza” saját magát. Elmondja gyengeségeit, amit fel lehet ellene hozni, így ellenfelének nem hagy támadási felületet. Gyermeknevelés témában megjelenő könyv esetén fel kell készülni arra, hogy nagy visszhangot kelt, és mindig lesznek olyanok, akik nem értenek egyet az itt leírt elméletekkel. Szóval én leírtam a gyenge pontjaimat. Embertől vagyok, és a gyermeknevelés valóban nem jó üzlet. Viszont egyértelműen azt gondolom, hogy ha van egy tudás, ami eddig 1 043 gyermek életét követhető módon, dokumentáltan boldoggá tette, akkor kötelességünk azt nagyobb körrel megismertetni.

Ha Ön olyan szülő, akinek valóban fontos gyermeke boldogsága, aki képes szembenézni saját tükörképével, és fel tudja dolgozni a kritikát annak érdekében, hogy szemefénye valóban sikeres és boldog életet éljen, akkor Önnek ajánlom végigolvasni a könyvet. És ne foglalkozzon azzal, hogyan és milyen formában próbáltam ettől a kedvét elvenni ebben a pár oldalban, koncentráljon a lényegre, saját gyermekére!